

Kaip keičiasi andragogo mąstymas, jo santykis su besimokančiąja aplinka dalyvaujant Erasmus+ programos strateginių partnerysčių projekte?

Įsibėgėja 2017 metais startavęs Erasmus + programos strateginių partnerysčių projektas „Atvira ir liberali bendruomenė: iššūkiai ir galimybės suaugusiųjų švietimui“ (OPLICO), kurio koordinatorius yra Telšių švietimo centras. Atvira, tolerantiška ir liberali bendruomenė kiekvienam, nepaisant socialinio statuso, išsilavinimo, rasės, lyties ar požiūrių – tai vienas iš 21-ojo amžiaus iššūkių, suteikiančių galimybių suaugusiųjų švietėjams kurti ilgalaikį ir pozityvų efektą.

Projekto tikslas – padrąsinti vietines bendruomenes atvirumui, liberalumui ir tolerancijai socialinės rizikos grupėms, imigrantams, taip pat palengvinti jų socialinę integraciją į vietines bendruomenes. Projekte dalyvauja suaugusiųjų švietimo institucijų atstovai iš penkių šalių: Norvegijos, Prancūzijos, Vokietijos, Portugalijos ir Lietuvos.

Įvyko pirmieji projekto partnerių susitikimai: Lietuvoje -Telšių švietimo centre ir Vokietijoje - Ibbenbiurene, Šteinfurto apskrities Tecklenburgo profesinėje kolegijoje (Šiaurės Reino-Vestfalijos žemė). Susitikimų metu susipažinome ne tik su tam tikrų institucijų veikla, kurios vykdo suaugusiųjų švietimą, bet ir su atstovaujamos šalies švietimo, socialine politika. Diskusijose atsispindėjo įvairių visuomenių požiūris ir vertybės apie atvirą ir liberalią visuomenę.

Projekte dalyvaujančių šalių patirtis suaugusiųjų švietimo srityje yra labai skirtinga. Vokietijos ir Norvegijos suaugusiųjų švietime paskutiniaisiais metais daug vietos užima migrantų, pabėgėlių ir prašančiųjų prieglobsčio mokymas, jų socialinis integravimas į vietines bendruomenes. Vokietijoje ir Norvegijoje ypatingai daug dėmesio skiriama vietos kalbos mokymuisi. Kalbos žinojimas atveria kelius į tolimesnį – profesijos mokymąsi, integravimąsi į visuomenę, į darbo rinką. Lankydami Vokietijoje, Ibbenbiurene, Šteinfurto apskrities Tecklenburgo profesinėje kolegijoje bendravome su šios mokyklos užsieniečių klasės mokiniais, imigrantais iš įvairių šalių: Somalio, Sirijos, Afganistano, tolimosios Mongolijos ir iš kitų valstybių. Pokalbių metu paaiškėjo su kokiais iššūkiais susiduria tiek pedagogai, tiek patys šešiolikmečiai ar aštuoniolikmečiai: dauguma jų savo šalyse buvo baigę vos keletą klasių. Galima tik įsivaizduoti, kokį socialinį, kultūrinį šoką patiria imigrantai, patekę į ekonomiškai stiprią valstybę, kurioje jau seniai egzistuoja konkurencinga ir dinamiška aplinka. Vokietijos švietimo ir socialinė politika pabėgėlių klausimu, senos šios šalies piliečių savanoriškos veiklos tradicijos, žmonių svetingumas ir tolerancija atveria daug galimybių atvykusiems žmonėms tobulėti. Išmokę vokiečių kalbą jie tampa pagalbininkais savo naujai atvykusiems tėvynainiams. Todėl Šteinfurto apskrityje pagalbininkai-vokiečių kalbos mokytojai kalba daugiau nei 40 kalbų. Akivaizdu, kad didelis dėmesys mokymui(si) išsprendžia pačius sudėtingiausius klausimus, svarbiausia – gerina socialinius ryšius.

Kaip projekto partnerių, Europos valstybių geroji patirtis padės mūsų bendruomenėms tapti atviresnėms ir liberalesnėms, integruojant iš kitų valstybių atvykusiuosius, politinio prieglobsčio ieškančius asmenis ir savo bendruomenės socialinės rizikos grupių žmones?

Anot dr. Gerharo Schneider ir dr. Marie Jose Schneider Ballouhey, projekto partnerių iš Prancūzijos, Auvillaro miesto: „Žmonija visada mokėsi iš gerųjų praktikos pavyzdžių, o teorinės žinios juos skatino mažiau“. Jų teigimu „Teorija ir praktika sudaro visumą, skiriasi tik jų vaidmenys. Dėl šio požiūrio jau XVIII amžiaus pabaigoje daugelyje Europos šalių įvyko pokyčiai mokyklose mokymosi procese“. Savo refleksijoje-straipsnyje projekto partneriai iš Prancūzijos teigiamai įvertino projektą, teikdami, kad dėl savo socialinio patyriminio pobūdžio jis sudaro galimybes projekto dalyviams-besimokantiems įgyti kompetencijų, leidžiančių jiems įsitraukti į bendruomenės gyvenimą.

Vertybės „atvira, tolerantiška ir liberali bendruomenė“ arba „daugiakultūriškumas ir socialinė įtrauktis“ – plačios ir abstrakčios sąvokos. Andragogų laukia didelis iššūkis – sukurti mokymosi aplinką per konkrečius pavyzdžius: simbolius, paveikslus, aprašymus ir pan., kur didelį vaidmenį taip pat vaidina asmeninė besimokančiųjų patirtis, taip pat vieta, laikas ir istorinis pagrindas. Todėl Telšių švietimo centro siekiamybė – sukurti socialinę mokymosi aplinką, kuri skatintų besimokančiųjų ir andragogo santykius. Socialinę mokymosi aplinką kursime drauge su Telšių r. savivaldybės socialinės paramos ir rūpybos skyriaus specialistais, Telšių rajono Degaičių seniūnijos, Degaičių ir Telšių rajono Ubiškės bendruomenių darbuotojais. Projekto partnerių susitikimo Telšiuose metu Degaičių parke pasodintas medis – paprastasis skroblas, kaip augimo, jėgos, stabilumo simbolis. Norime tikėti, kad bendrystėje gimusią veiklą vainikuos sėkmė.

Nijolė Vaičekauskė
Telšių švietimo centro metodininkė